خبر

«آغوش باز» شعیبی برای جشنواره

«آغوش باز» تازه‌ترین ساخته سینمایی بهروز شعیبی است که فضایی متفاوت نسبت به دیگر آثار کارنامه او دارد. بهروز شعیبی فیلم سینمایی «آغوش باز» را به تهیه‌کنندگی علی سرتیپی ساخت. این فیلم که اولین همکاری شعیبی و سرتیپی است، پیش‌ازاین با نام «هم‌آهنگ» پروانه ساخت گرفته بود که به تازگی به آغوش باز تغییر نام داده است. فیلمنامه آغوش باز را مهرداد کوروش‌نیا و محمدسجاد نجفی به‌طور مشترک نوشته‌اند.

آغوش باز، ششمین اثر سینمایی بهروز شعیبی است که پیش از این کارهایی چون بدون قرار قبل، روز بلوا، دارکوب، سیانور و دهلیز را ساخته است. همزمان با اعلام عوامل پشت دوربین، اولین عکس پشت‌صحنه و لوگوی فیلم نیز منتشر شد. برخی عوامل فیلم سینمایی آغوش باز عبارتند از کارگردان: بهروز شعیبی، تهیه‌کننده: علی سرتیپی، مجری طرح و سرمایه‌گذار: محمدمهدی عسگری، نویسندگان: مهرداد کوروش‌نیا و محمدسجاد نجفی، مدیر فیلمبرداری: علیرضا برازنده، تدوین: خشایار موحدیان، مدیر تولید: مسعود زمانی، موسیقی: مسعود سخاوت‌دوست، طراح چهره‌پردازی: فاطمه کمالی و زهرا کمالی، برنامه‌ریز: حامد مختاری، طراح جلوه‌های بصری: محمد برادران، طراح صحنه: محمدرضا میرزامحمدی، طراح لباس: شیوا رشیدیان، طراحی و ترکیب صدا: حسین قورچیان، صدابردار: عباس رستگارپور، مدیر تدارکات: مرتضی اسکندری.

در گفت‌وگوی «جام جم» با حسین موسی، کارگردان «داستان بارانی» مطرح شد

حکایت عاشقان زیارت حاج قاسم

فیلمسازی درباره شهدای ترور کرمان واجب است

نسرین بختیاری
گروه فرهنگ و هنر

مستند داستان بارانی به نویسندگی و کارگردانی حسین نژادموسی و تهیه‌کنندگی مشترک مجتبی احسانی و هاشم مسعودی امسال در بخش ویژه شهید آوینی هفدهمین جشنواره فیلم حقیقت حضور داشت. این فیلم روایت دلدادگی یکی از جانبازان مدافع حرم به سردار دل‌ها (حاج قاسم سلیمانی) است. روایتی از «رضا بارانی» جانباز مدافع حرم که بر اساس عهدی که پس از شهادت حاج قاسم سلیمانی با خود بسته بود، به شیوه‌ای متفاوت، بارها و بارها زائر مزار او شد و در دوازدهمین و آخرین سفری که بر آن عهد کرده بود، «حسین نژادموسی» و تیم فیلمسازی نیز همراهش شدند تا این سفر متفاوت و پرمشقت را روایت کنند. به جهت سالروز شهادت سردار قاسم سلیمانی و ترور ناجوانمردانه جمعی از هموطنان‌مان در گلزار شهدای کرمان با این مستندساز همراه شدیم تا درباره فیلمش و وظایف مستندسازان در حوادثی از قبیل ترور زائران حرم سردار سلیمانی صحبت کند که در ادامه از نظر می‌گذرانید:

چه شد که رضا بارانی را برای مستندسازی پیدا کردید و چه فرآیندی را پشت سر گذاشتید؟

مستند ما «پرتره» است و زمانی ایده ساخت این مستند به ذهن یک مستندساز می‌آید که برای اولین بار سوژه خود را ببیند. اولین باری که رضا بارانی را دیدم، فکر می‌کردم قصه‌اش شبیه دیگر مدافعان حرم است و به هرحال نماینده قشری است که ما فکر می‌کنیم، آنها را می‌شناسیم. بعد که با رضا بارانی بیشتر آشنا شدم، متوجه شدم با سایر سوژه‌ها متفاوت است؛ یعنی نگاه و جهان‌بینی متفاوتی دارد و یک کار خاص انجام می‌دهد. بنابراین، آنجا تصمیم گرفتیم در مرحله اول خودمان او را بشناسیم و در مرحله دوم به مخاطب فیلم او را بشناسانیم.

نزدیک شدن به سوژه‌های مستند پرتره سخت است. این نزدیکی به سوژه مستند و روایت ماجرایش چطور اتفاق افتاد؟

مولفه‌های زیادی برای شناختن یک سوژه پرتره وجود دارد؛ یکی این‌که ما زمان زیادی در مرحله پژوهش و حتی ضبط فیلم و تولید صرف کردیم تا اینکه به طور کامل به شخصیت‌مان نزدیک بشویم و به احوالات درونی، شخصیتش، خانواده‌اش و فضایی که در آن کار می‌کند، راه پیدا کنیم و آگاه شویم. نکته دیگر این‌که وقتی به عنوان مستندساز به تعهدهای اخلاقی لازم مانند صداقت با سوژه پایبند باشید و دخل و تصرف عامدانه به معنی تغییر و قلب واقعیت نداشته باشید، سوژه هم درک می‌کند که شما قصد دارید حقیقت زندگی‌اش را تصویر کنید و قصد تغییر واقعیت یا اضافه و کم شدن چیزی را به بهانه دراماتیک شدن قصه ندارید. وقتی او این صداقت و صمیمیت را از شما ببیند، محافظه‌کاری اولیه را ندارد و تا پایان با گشودگی با شما به عنوان مستندساز همراه می‌شود.

انتخاب این‌که چه مقاطعی از زندگی رضا بارانی را تصویری کنید، کار سخت و دشواری است. لطفا در این رابطه توضیح دهید.

این فیلم یک قصه مشخص از ابتدا تا انتها دارد. بخشی از زندگی شخصیت ما (رضا بارانی) در گذشته اتفاق افتاده و بخشی از آن هم مربوط به حال حاضر است که همین الان هم در جریان است. ما این گزاره که او جانباز مدافع حرم بوده و چه اتفاقاتی در سوریه برایش افتاده را خیلی کم در فیلم برجسته کردیم و به آنچه شخصیت فیلم ما را نسبت به همنوعان خود برجسته کرده، بیشتر توجه کردیم. یکی از چالش‌های جدی ما انتخاب گونه و ژانر بود؛ یعنی برای‌مان سؤال بود که این فیلم را در قالب چه گونه و ژانری باید بسازیم. به طور طبیعی در این فیلم با سفری مواجه بودیم که آن را در ژانر سفر جای می‌داد و در بخش‌هایی فیلمبرداری داخل مشهد اتفاق می‌افتد. در نهایت برای این‌که ما و تیم پشت دوربین هیچ دخل و تصرفی در روایت صادقانه این سفر و ماجرا نداشته باشد، به گونه‌ای مشاهده‌گر رسیدیم تا خودمان هیچ دخالتی در مسیر قصه نداشته باشیم.

طی کردن چنین مسیری از مشهد تا جنوب کشور سختی‌ها و چالش‌هایی دارد. درباره این چالش‌ها بگویید؟

ما تجربه‌ای از سفرهای قبلی رضا بارانی داشتیم و به طور تقریبی می‌دانستیم چه اتفاقاتی می‌افتد و بخشی از اتفاقات هم برای ما و هم خود شخصیت فیلم (رضا بارانی) غیرقابل پیش‌بینی بود. چالش اصلی ما این بود که یک تیم فیلمبرداری سبک و چابک داشته باشیم که آماده هرگونه اتفاق و چالشی در سفر باشد. شخصیت سفر ما با آب‌وهوای مناطق مختلف کشور روبه‌رو بود و مسیر تقریبا چهارفصل است؛ یعنی او با موتور از فراز و نشیب‌های زیادی عبور می‌کند که هم در آن کوه و گردنه دیده می‌شود و هم بیابان و سرما و طوفان شن. ما تمهیدات لازم را چیده بودیم، اما یک سری اتفاقات هم غیرقابل پیش‌بینی بود که حتی ما را غافلگیر کرد. بخش دیگر چالش‌های سفر مواجهه آقا رضا با شخصیت‌های دیگری است که در مسیر سفرش با آنها روبه‌رو می‌شود. تأثیراتی که رضا روی بقیه می‌گذارد و تأثیراتی که بقیه روی رضا می‌گذارند نیز بخش قابل توجهی از جهان فیلم را تشکیل می‌دهد. به طور کلی، پذیرش این موضوع که ممکن است با هر اتفاقی در مسیر روبه‌رو شوید، بخش زیادی از سختی‌ها را کاهش می‌دهد.

چقدر طول کشید این مستند ساخته شود؟

تحقیقات و پژوهش ما چهار ماه طول کشید. آغاز و پایان فیلمبرداری ما نیز حدود ۱۰ ماه زمان برد و مرحله پس از تولید، تدوین و صداگذاری چهار ماه طول کشید.

آیا تأکید اصلی شما در فیلم روی شخصیت رضا بارانی است یا به واسطه اینکه او دوستدار سردار سلیمانی است، سراغش رفتید؟

هر دو موضوع برای ما اهمیت داشت. شعری از مولوی وجود دارد که «چون صد آمد، نود هم پیش ماست» و اگر ما صد را حاج قاسم در نظر بگیریم، همه سربازان و دلدادگان حاج قاسم نیز پیش ما عزیزند و نمی‌توانیم بین‌شان فرقی بگذاریم. این سفر به عشق حاج قاسم و براساس خواسته‌ای متعالی انجام می‌شود. معمولا فضایل سلمان و ابوذر در اسلام را به این دلیل نقل می‌کنند که بگویند، مولای این انسان‌های وارسته (حضرت علی (ع)) چه کسی است و چه مرتبه‌ای دارد. فیلم ما هم همین‌طور است و دو قهرمان دارد که یکی حاج رضا بارانی و یکی هم حاج قاسم سلیمانی است که در فیلم نامش کم می‌آید، اما منشأ کنش و واکنش شخصیت اصلی قصه (رضا بارانی) است. وقتی شما فیلم را ببینید با هر دو قهرمان ارتباط برقرار می‌کنید و مفاهیم برای‌تان قابل درک می‌شود.

با توجه به اتفاقی که در رابطه با ترور مردم در گلزار شهدای کرمان اتفاق افتاد، چقدر سوژه‌هایی از این قبیل ظرفیت مستندسازی دارد؟

فیلم ساختن از این اتفاق ترور مردم کرمان به اندازه فیلم ساختن برای حاج قاسم اهمیت دارد، چون وقتی می‌خواهیم درباره یک شخصیت بزرگ مانند حاج قاسم فیلم بسازیم، خیلی کار دشواری است، اما وقتی سربازان یک فرمانده یا زائرانی که پیاده به آن مکان می‌روند را می‌خواهید سوژه فیلم خود قرار دهید، خود به خود بزرگی کاری که انجام می‌دهند، نمایان می‌شود. به عنوان مثال، ما یک شهید مشهدی داریم که پیاده از مشهد به کرمان رفته و در آنجا به شهادت رسیده است. اگر همین الان هم در فضای مجازی بگردید، قصه‌هایی درباره این افراد زائر مزار حاج قاسم روایت می‌شود و وقتی نگاه می‌کنید، می‌بینید هرکدام از این زائران مسیری را پشت سر گذاشتند تا به آنجا رسیدند. همه این قصه‌ها ظرفیت ساخته شدن فیلم مستند دارد، چون ما را به اسطوره‌ای (حاج قاسم سلیمانی) که برای زیارتش رفته‌اند، می‌رساند.

فکر می‌کنید مستندسازان در این شرایط چه وظیفه‌ای به عهده دارند؟

به نظرم رسانه، ابزاری است برای تولید محتوا که این محتوا همان مستند است؛ یعنی رسانه به تنهایی نمی‌تواند کاری انجام دهد. تولیدات می‌تواند در هر حوزه‌ای اعم از گرافیک و نقاشی و هر قالب هنری دیگری جای بگیرد، اما یکی از قالب‌ها که نقش پررنگی در بازنمایی حقیقت دارد، فیلم مستند است. جایگاه فیلم مستند در این شرایط بسیار مهم است و به همین دلیل نیاز داریم سیاستگذاری در کشور به سمتی پیش برود که فیلمسازان مستند را تشویق و برای آنها ارزش قائل باشیم؛ یعنی به گونه‌ای در جشنواره‌ها و نهادهای متولی فیلمسازی ریل‌گذاری شود تا روایت دست اولی از یک حادثه در کشور خودمان با فیلمسازی مستندسازان بومی داشته باشیم و مجبور نباشیم با رسانه‌های خارجی سر واقعیت‌ها چالش داشته باشیم؛ چون همیشه آنها حمله می‌کنند و ما به شکل پدافندی جواب آنها را می‌دهیم.

باید به گونه‌ای در جشنواره‌ها و نهادهای متولی فیلمسازی ریل‌گذاری شود که روایت دست اولی از یک حادثه در کشور خودمان با فیلمسازی مستندسازان بومی داشته باشیم

اهمیت مستندسازی درباره ترور

برش

ترور مردم بی‌گناه در کرمان به خودی خود باید یکی از سوژه‌هایی باشد که مستندسازان به آن توجه کنند؛ زیرا اهمیت دارد که درباره این موضوع روشنگری کنیم و به نسل‌های بعدی بگوییم چگونه ایران از ترور لطمه خورد و باز هم با مقاومت بر جای خود ماند. ترور کور در کرمان و در میان زائران حاج قاسم سلیمانی نیز خود نشان می‌دهد که تروریست منطقه چه کینه‌ای از این بزرگمرد دارد و تلاش می‌کند با عملیات تروریستی کاری کند که از زائران و عاشقان او کاسته شود، اما در همین ترور دیدیم مردم چگونه در تشییع پیکر این زائران پای انقلاب و مکتب حاج قاسم ایستادند. داستان بارانی روایت یکی از همین انسان‌هاست که با موتورسیکلت خود از استان خراسان و شهر مشهد به طور متناوب به کرمان برای زیارت حاج قاسم سلیمانی می‌رود؛ مردی که آرزوی شهادت دارد و حتی برای خود در گلزار شهدای کرمان قبری را نیز در نظر دارد.

خبرروز

برگزیدگان گلدن‌گلوب ۲۰۲۴ معرفی شدند

آغاز فصل سفیدشویی با جوایز سینمایی

سلطه فرهنگی سینمای آمریکا امسال تلاش کرد تا با دو فیلم موزیکال باربی و فیلم بیوگرافی «اوپنهایمر»، شرایطی را فراهم کند تا ردپای خود در یکی از جنایت‌های بزرگ بشری را پاک کند. هرچند که در دنیای تبلیغی و رسانه‌ای، استودیوهای آمریکایی شرایط اکران را برای باربی فراهم کردند اما با فرا رسیدن فصل جوایز آمریکایی، اوپنهایمر را برای دادن جوایز برگزیدند تا از یکی از نقاط تاریخ حقوق بشری و جنایت علیه بشریت را پاک کنند.

بر همین اساس یکشنبه شب فیلم بیوگرافی سه ساعته کریستوفر نولان با درجه R که درباره جی رابرت اوپنهایمر، پدر بمب اتمی، برنده پنج جایزه گلدن‌گلوب شد و جایزه بهترین فیلم درام را به خانه برد. کریستوفر نولان جایزه بهترین کارگردانی را دریافت کرد و جایزه بهترین بازیگر مرد نقش اصلی به کیلین مورفی رسید و جایزه بازیگر نقش مکمل هم نصیب رابرت داونی جونیور از این فیلم شد؛ ضمن آن‌که موسیقی متن این فیلم نیز جایزه برد. این در حالی است که اوپنهایمر در اکران جهانی خود نیز با انتقادهای بسیاری روبه‌رو شد. به تازگی که کمپانی یونیورسال اعلام کرده اوپنهایمر را آماده اکران عمومی در کشور ژاپن می‌کند، مردم، سیاستمداران و هنرمندان این کشور علیه این کار موضع‌گیری کرده و خواستار عدم نمایش عمومی آن در سینماهای کشور شده‌اند. حتی تهیه‌کنندگان این درام زندگینامه‌ای تاریخی هم اعتراف کرده‌اند که موضوع نمایش عمومی اوپنهایمر در ژاپن موضوع ساده‌ای نیست و تصمیم برای اکران عمومی‌اش در این کشور آسیایی تصمیم دشوار و چالش برانگیزی بوده است. از زمان ساخت فیلم، موضوع حساس و چالش برانگیز این فیلم که در پی پاک کردن ردپای تفکر آمریکایی با جنگ‌افروزی در دنیاست از جمله چیزهایی بوده که نظرها را به سمت احتمال نمایش یا عدم نمایش آن در برخی از کشورها جلب کرده است. اما با وجود جنجال‌هایی که فیلم باربی در اکران جهانی داشت و عملا رقابتی دوگانه را با اوپنهایمر در اکران دنبال کرد، این فیلم کمدی صورتی گرتا گرویگ فقط برنده بهترین آهنگ اصلی گلدن‌گلوب شد و حتی جایزه بهترین فیلم سینمایی موزیکال یا کمدی به «بیچارگان» یورگوس لانتیموس رسید. جایزه بهترین فیلمنامه سینمایی هم به ژوستین تریه و آرتور هراری برای «آناتومی یک سقوط» اهدا شد و جایزه بهترین بازیگر زن در فیلم درام نیز به لیلی گلادستون برای «قاتلان ماه کامل؟» مارتین اسکورسیزی رسید.

جایزه بهترین بازیگر زن فیلم موزیکال یا کمدی برای اما استون در بیچارگان، بهترین بازیگر مرد فیلم موزیکال یا کمدی برای پل جیامتی برای «جاماندگان»، بهترین بازیگر زن نقش مکمل سینمایی برای داوین جوی راندولف برای جاماندگان و بهترین فیلم سینمایی - زبان غیرانگلیسی برای آناتومی یک سقوط از فرانسه از دیگر جوایزی بود که در مراسم گلدن‌گلوب ۲۰۲۴ اهدا شد. بهترین فیلم انیمیشن هم به «پسر و مرغ ماهیخوار» هایائو میازاکی تعلق گرفت. در بخش تلویزیونی «جانشینی» بهترین سریال درام شد و «خرس» بهترین سریال موزیکال یا کمدی. جایزه بهترین بازیگر مرد سریال درام هم به کایران کولکین برای جانشینی رسید و سارا اسنوک برای جانشینی هم بهترین بازیگر زن درام شد. آیپو ادبیری برای خرس بهترین بازیگر زن سریال کمدی یا موزیکال شد و در همین بخش جایزه بهترین بازیگر مرد به جرمی آلن وایت برای خرس رسید. بهترین بازیگر مرد نقش مکمل هم متیو مک‌فیدن برای جانشینی و بهترین بازیگر زن نقش مکمل الیزابت دبیکی برای «تاج» شدند. «بیف» عنوان بهترین سریال کوتاه را برد و استیون یئون والی وونگ برای همین سریال بهترین بازیگر مرد و زن شدند.

قاب

نمایش نسخه مرمت شده «دندان مار» در موزه سینما

نسخه اصلاح و مرمت‌شده فیلم سینمایی «دندان مار» به نویسندگی و کارگردانی مسعود کیمیایی با اصلاح فیلمخانه ملی ایران در موزه سینما به نمایش درمی‌آید.

بعد از نمایش فیلم نشستی با حضور جواد طوسی و شاهپور عظیمی از منتقدان سینما درباره سینمای کیمیایی برگزار می‌شود.

در این فیلم بازیگرانی همچون فرامرز صدیقی، احمد نجفی، گلچهره سجادیه، سعید پیردوست و... بازی کرده‌اند. این فیلم امروز در سالن فردوس موزه سینما روی پرده می‌رود.

تولید

«آپاراتچی» در راه جشنواره فجر

فیلم سینمایی «آپاراتچی» که به کارگردانی علی طاهرفر پاییز امسال جلوی دوربین رفته بود، دلبستگی‌های یک نقاش ساختمان عاشق سینما را روایت می‌کند که با اشتیاق تمام موفق به تولید چند فیلم کوتاه شده و در آرزوی ساختن نخستین فیلم سینمایی خودش است. این فیلم که از گزینه‌های حضور در چهل و دومین جشنواره فیلم فجر است این روزها برای حضور در این رویداد سینمایی آماده می‌شود.

این فیلم با نگارش حسین تراب‌نژاد و احسان لطفیان برداشتی آزاد از کتاب آپاراتچی، نوشته روحا... رشیدی است که رویدادهای آن در اوایل دهه ۶۰ شهر تبریز می‌گذرد.

این اثر محصول مشترک بنیاد سینمایی فارابی، سازمان سینمایی سوره و مدرسه سینمایی اندیشه و هنر «ماه» به تهیه‌کنندگی سجاد نصراللهی است.

تورج الوند، فاطمه مسعودی‌فر و رضا ناجی در کنار بازیگرانی چون هومن برق‌نورد، بهنام تشکر، امید روحانی و علیرضا استادی در این فیلم ایفای نقش کرده‌اند. وحید مبصری، امین گلستانه، حسین عابدینی و ولی فروتن از دیگر بازیگران این فیلم سینمایی هستند.

اکران

اکران بسته فیلم‌های کوتاه زمستانی

پنج فیلم کوتاه برگزیده ایرانی که در دوره‌های مختلف جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران با عنوان «یک سئانس؛ چند رویا» از ۲۰ دی ۱۴۰۲ در سینماهای هنر و تجربه در قالب یک فیلم سینمایی بلند اکران می‌شوند. فیلم‌های کوتاه «تکه‌ای از تو» به کارگردانی هادی نوری با دریافت سه جایزه بازیگری، تصویربرداری و طراحی گریم، «رنگارنگ» به کارگردانی محمدرضا مرادی با دریافت جایزه ویژه بنیاد سینمایی، «مریضخانه مرکزی» به کارگردانی مشترک وحید نامی و نوید نامی نامزد سیمرغ بلورین بهترین فیلم کوتاه، «بالا افتادن» به کارگردانی مریم بختیاری برنده تندیس بهترین بازیگر زن، بهترین کارگردانی و دیپلم افتخار بهترین فیلمنامه از نوزدهمین جشنواره بین‌المللی نهال و «نجان» به کارگردانی محمدمهدی باقری تنها نماینده ایران در جشنواره فیلم هویسکای اسپانیا در این بسته قرار دارند. بر این اساس، با همت گروه سینمایی «هنر و تجربه» این فیلم‌ها موفق به گرفتن سئانس در سراسر سینماهای منتخب «هنر و تجربه» شده‌اند.